

have overtaget Driften i 1917 vilde sælge eller bortforpagte Gaardene. Lovforslaget lyder jo paa at bortforpagte eller eventuelt sælge. Øjeblikket er, som den højtærede Minister udtalte, ikke særlig gunstigt til at sælge, og det er derfor heller ikke det principale i Forslaget; der kan forhaabentlig komme noget bedre Tider end dem, vi har i Øjeblikket. Men hvis man bortforpagtede Gaardene og lod Forpagningsafgiften følge Priserne paa de vigtigste Landbrugsprodukter, kunde baade Forpagteren og Staten staa sig ved det, og saa vilde Staten, som sagt, skaffe sig en Indtægt gennem Forpagningsafgiften samtidig med, at vi slap for et Tilskud, som jeg ikke mener, Staten har Raad til at yde i disse Tider. Jeg er ikke i Stand til at se, at det, der opnaas, staar i noget rimeligt Forhold til den Udgift, det medfører for Statskassen.

Hauch: Den ærede Forslagsstiller indledede sine Udtalelser om Lovforslaget med den Bemærkning, at han for sit Vedkommende er af den Opfattelse, at Statsdrift i al Almindelighed er kostbar, og at Statsdrift i dette særlige Tilfælde maa anses for uheldig. Jeg vil gerne til at begynde med sige, at jeg i al Almindelighed deler den ærede Forslagsstilleres Opfattelse, som er udtrykt i denne Udtalelse; den er sikkert rigtig og vil sikkert ogsaa vise sig at være rigtig i Fremtiden i det hele taget. Det forekommer mig, at den ærede Forslagsstiller kan have nogen Ret i sine Betragtninger over, at der er anbragt grumme mange Penge i disse to Ejendomme, siden Staten overtog dem i 1917, saa mange Penge, at det Spørgsmaal formentlig kan fortjene en Overvejelse, om det rent økonomisk set er forsvarligt at fortsætte med Driften af dem. Jeg skal straks her sige, at vort Parti meget gerne vil være med til at overveje hele dette Spørgsmaal i et Udvalg, hvis Nedsættelse jeg paa et senere Tidspunkt skal tillade mig at stille Forslag om.

I øvrigt har jeg nogle faa Bemærkninger at gøre til det ærede Medlem, som har forelagt det foreliggende Lovforslag; det skal ikke blive mange under Hensyn til den udførlige Omtale, den højtærede Landbrugsminister har givet Sagen. Det ærede Medlem siger i Slutningen af sin Forelæggelsestale: „Man ser altsaa, at der konstant har været Underskud paa Driften af disse Gaarde

gennem samtlige Aar.“ Det overrasker mig noget, at det ærede Medlem, der dog har ret nøje Kendskab til Landbrugsforhold, ikke her skelner mellem Kapitalanbringelse og Driftsudgifter. Det ærede Medlem tager Tallene rent summarisk. Nu har den højtærede Landbrugsminister oplyst, at der i Virkeligheden her er Tale om en meget betydelig Kapitalanbringelse til Forbedring af Ejendommene. Jeg skal gøre opmærksom paa, at da Staten overtog Faurholm og Trollesminde, var disse to Ejendomme i en grumme uheldig Forfatning landbrugsmæssig set i alle Henseender. Jeg har haft Lejlighed til at kende dem paa det Tidspunkt, og man kan maaske udtale en Beklagelse af, at der ikke var passet bedre paa, og mene, at det ikke burde have faaet Lov til at komme saa vidt, som det var, i Henseende til Uorden paa disse Ejendomme, da Staten overtog Driften af dem; men det er en Sag for sig. De var i en forbavsende Uorden, og der maatte anbringes betydelige Kapitaler for at bringe Ejendommene i Orden, saa de blev i Stand til at yde noget; det var den første Opgave, man maatte tage op, da man overtog Ejendommene. Jeg skal nævne et Par enkelte Ting, som vil gøre alle, der har med Landbrug at gøre, klare over, at der har været Tale om en væsentlig Kapitalanbringelse. Jeg skal ikke omtale Bygningerne, som den højtærede Landbrugsminister var inde paa, men jeg skal nævne, at hvad Besætningerne angaar, var der i 1917 paa Trollesminde ikke nogen Besætning og paa Faurholm 90 Køer og 1 Tyr, men i 1927 er der paa Trollesminde 90 Køer og 2 Tyre og paa Faurholm 135 Køer og 1 Tyr. Der er med andre Ord en stor Besætning og vist en ganske god Besætning. Det er ogsaa i denne Forbindelse oplysende at vide, at Gennemsnitsmælkeydelser i 1917 var 1 922 kg med 3,35 pCt. Fedtindhold og i 1927 2 630 kg med 4,05 pCt. Fedtindhold. Der er altsaa ikke alene en væsentlig Forøgelse af Besætningerne, men ogsaa en væsentlig Forbedring af Besætningernes Kvalitet. De Oplysninger, jeg har faaet, viser i øvrigt, at Høstudbyttet i 10-Aaret fra 1917 til 1927 er steget til det 3-dobbelte.

Det forekommer mig, at der i det Udvalg, som nu vil blive nedsat, vil være nogen Grund til at finde ud af, hvordan det